

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

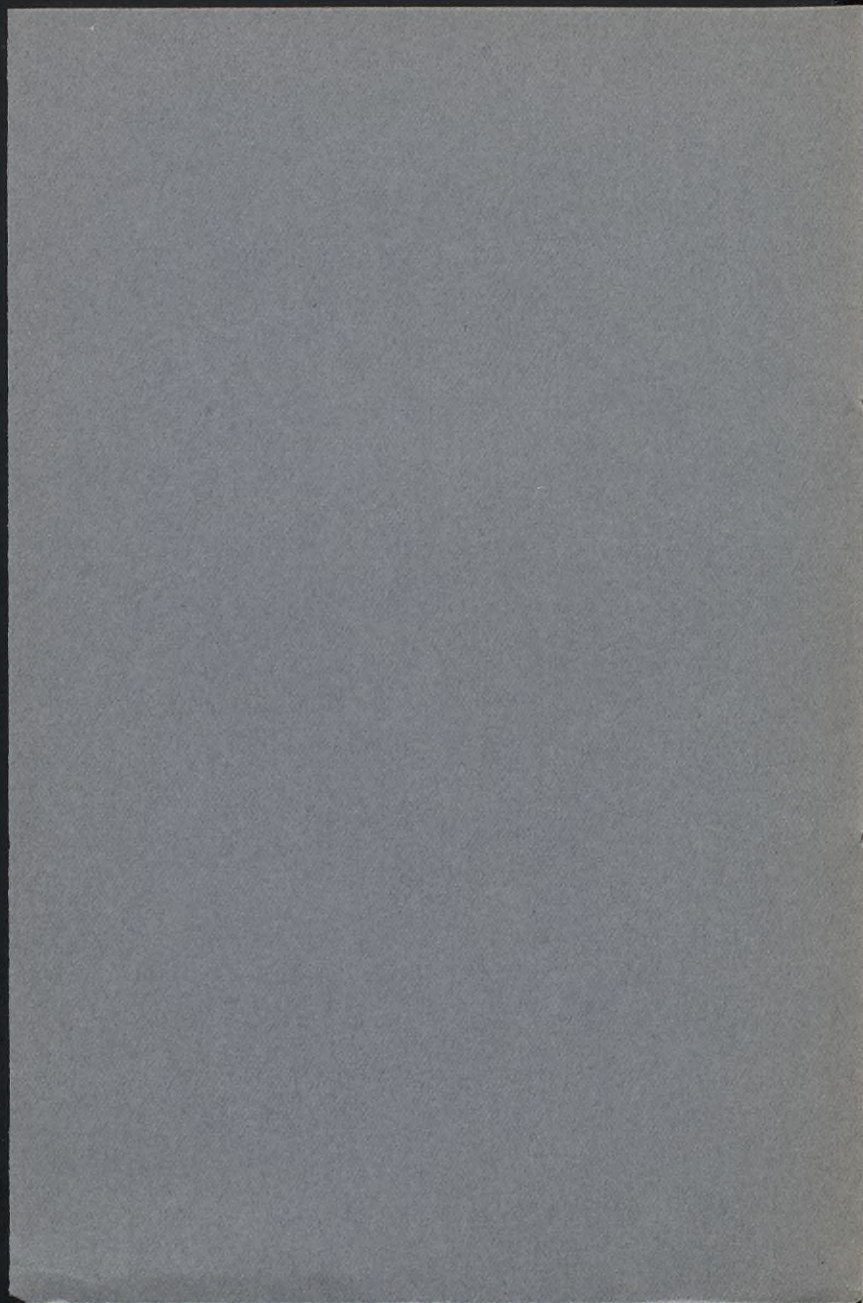
UPPSALA
UNIVERSITET

(121) 1885
v. 5.

Scener, A
Twa dikta.

1885.

(N.) Litt.
Lv.

TVÅ DIKTER

AF

ALBERT STERNER

(AF FÖRFATTAREN FÖREDRAGNA VID »FÖRBRÖDRINGS-
FESTEN» DEN 30 AUG. 1885.)

EFTERTRYCK FÖRBJUDES

STOCKHOLM,
AXEL SKOGSTRÖMS FÖRLAG,
1885.

*D. 141
30. 141
29

TVA DIKTER

ALBERT STERNER

STOCKHOLM,
P. A. NYMANS TRYCKERI,
1885.

Se här en väldig brödraskara sig församlat,
En brödraskara kraftig trotsande och fast!
En skara, som förut kanske i mörker famlat
Och legat fången uti dryckenskapens last;
Men hvilken nu den lasten evig strid har svurit
Och redan i den striden många lagrar skurit.

Jag vet att mången tror att striden är förgäfvad,
Att fienden, som vi bekämpa är för svår.
De tro att striden utan seger snart upphäfvad,
Det är dock icke så, ty segern *skall* bli vår.
Må vi blott hålla ut och ej vår fana svika,
Så skola säkerligen alla hinder vika.

Då skola vi en gång i Söder och i Norden
Få såsom segertecken resa vårt standar.
Då skola alla menskor öfver hela jorden
Bli mera lika honom, som dem skapat har.
Då får den arme bröd när man ej bränner säden
Och jorden skall då åter blifva lik ett Eden.

Men för att nå ett mål, så stort och skönt som detta,
Så fordras trohet, kärlek, hopp och enighet —
Jag vill, om jag får lof, för eder här berätta
En liten enkel dikt, — hvad sägen I om det?
Och den Good-Templar-Orden under manteln döljer,
Och är, som sagdt, helt enkel, lydande som följer:

Det var en gång en kung, som egde makt och välde,
Jag kallar honom kung, men en tyrann han var.
Den kungen ofta nog sig mästerligt förstälde
Och visade sig mild, men var dock en barbar;
Och slafvar hade han uti palats och kojor
Och hvilka han höll qvar, och slog dem uti bojor.

Men fastän dessa bojor voro mycket fasta,
Så kunde dock hvar slaf sig friat derifrån;
Men tänkte någon på att oket från sig kasta,
Så fruktade han likars och kamraters hån
Och därför satt han qvar, hur bojan honom tryckte
För att behålla få — sitt goda namn och rykte.

Och kungen slog med blindhet dessa arma slafvar,
Så att de tyckte om sin grymme herrskare;
De sågo icke att han gräfde deras grafvar,
Fast mången utaf dem deri nedstörtade;
De lydde alltid punktligt när han bjöd dem tjena
Och älska, tro och dyrka honom sjelf allena.

Han lofvade dem alla att dem rikt belöna,
Men hvarje sådant löfte ouppfyldt förföll;
Han lofvade dem ofta »guld och skogar gröna»,
Men något sådant löfte han dock aldrig höll;
Han lofvade dem fröjd och sällhet här i tiden,
Men röfvade i stället från dem samvetsfriden.

Förståndet tog han bort, och kroppen han förstörde
Och deras hjertan han förhärdade i grund.
Till allehanda laster han dem slutligt förde
Och gaf dem ingen ro ej ens för en sekund —
Nej, alltid dref han dem framåt på lastens bana
Och slutligt blefvo brott och laster dem en vana.

Dock var bland alla dessa ingen enda tvungen
Att vara en minut i detta slafveri,
Men blott med dessa löften, som han gaf dem, kungen,
Fick han dem till en tid att trogna sig förbli,
Fast ofta i hans tjenst de fälde bittra tårar. —
O, arma, usla folk! O, arma, blindade dårar!

Men deras ögon öppnades och de insågo
Att något gifvet löfte kungen aldrig höll;
Och när de fingo se att de i bojor lågo,
Så var det mången af dem som från honom föll,
Och de beslöto att från tronen honom kasta
Och stå emot hans anfall eniga och fasta.

Och flera började från kungen desertera:
Hans ställning blef mer kritisk för hvårt ögonblick.
Men fiendernas hop den växte till alltmera
För hvarje timma, ja, för hvar minut, som gick.
Den delade sig slutligt uti tvenne skaror,
Men båda gingo dock mot samma mål och faror.

Nu började en strid emellan dessa makter,
En strid förutan svärd, men dock på lif och död.
Den striden rasar än på jordens alla trakter,
Och kungens fiender ha öfverallt ett stöd;
Och båda deras grenar vid hvarandras sida
Mot samma fiende uti all endrägt strida.

Se här min enkla bild! — Kan du den riktigt fatta?
Säg, har du tolkat andemeningen i den?
Och om du så har gjort skall jag mig lycklig skatta
Om ej, så vill jag här dig ge förklaringen:
Good-Templarna det är, som hafva dragit vapen,
Och kungen, de bekämpa, det är *dryckenskapen*.

O, må vi alla vara eniga i striden
Och icke gifva vika förr'n den slutad är!
På det att vi en gång när striden är förliden
Och det är slut med alla mödor och besvär
Må kunna kasta blicken på vår lefnadsbana
Och veta att vi trogna varit mot vår fana.

Hvad är en lott mer skön, än den att menskor rädda
Från undergång och nöd, från en förtidig graf?
Att draga ut till strid, med mod och hopp beklädda,
Mot dryckenskapen, och befria hvarje slaf,
Som af ett ondt begär är fångslad invid ruset
Och fåfångt gör försök att lyfta sig ur gruset.

Hvad är en lott mer skön? — Jag frågar eder alla,
Som lyden hjertats ädla språk i edert bröst —
Säg, finnes något, som man mera skönt kan kalla
Än lyssna till naturens känslofulla röst,
Som alltid dessa ord till mål för oss vill sätta:
Drif dryckenskapen ut, och drinkaren upprätta!

Stå dervid fast, om ock du hånas af personer,
Som blott vid sina vanor vilja blifva fast!
Om också Sverges stat förtjenar millioner
På bränvinet — hvad mer? — Att ockra på en last,
Som bringar tusental af menskor i elände:
Det är en skamlig sak, och tar en sorglig ände.

Ty om ock superiet ökar statens kassa,
Tar superiets följder pengarna igen.
Betrakta fångelserna — se der, hvilken massa
Af rusets offer — qvinnor, likaväl som män,
Och hvilkas brott begångits då de varit vilda
Af bränvin eller slikt, som gjort dem mindre milda.

Och om vi se'n vår blick från fängelserna vända
Till fattighusen, hvilka fins i tusental,
Hvad möter ögat der? Beqvämlighet kanhända?
O nej, der få vi skåda nödens alla qval!
Och i de flesta fall är kärleken till krogen
Den makt, som gjort att nöden blifvit dem förtrogen.

Här finnes ock otaligt många andra ställen,
Som vittna om hvad dryckenskapen har med sig;
Dock är det mest om dem, som sina uppehållen
Från sjelfva staten har, som jag nu yttrar mig
Och det är fängelser och fattighus jag menar:
De ta från staten, hvad på bränvin den förtjenar.

Vår lag förbjuder hvar och en att sjelf sig mörda,
Men staten eggjar folk att supa sig ihjäl.
Jag frågar: hvad välsignelse får staten skörda
För det den så förderfvar menskors hela väl? —
Helt ringa blifver nog välsignelsen de hafva,
Som uti brott och laster så sitt folk begrafva.

Och nu till slut en fråga jag vill ge er alla:
Hvad är det mål Good-Templarn har sig föresatt?
Är det kanske att locka menniskor att falla
Från tron uppå en Gud, som blifvit hjertats skatt?
Är det kanske att den, som tänker fritt, förbanna,
Och döma honom att i evigt qval få stanna?

Är det att ödmjukt krypa inför öfverheten?
Är det kanske att göra oss till herrskare?
Är det att bringa enighet i menskligheten?
Är det att split och tvedrägt väcka upp kanske?
Är det kanske att menniskorna helt förstöra?
Eller kanske helt enkelt att dem nyktra göra?

Jag tror att nykterheten är det mål vi hafva —
O, följom alltid det! Och hånas vi — hvad mer?
Var viss att hånar'n skall ej länge framgång hafva;
Och hvad gör det, för resten, om man åt oss ler?
Det sker af oförstånd, därför vi bedja böra:
»Fader, förlåt dem det, de vet ej hvad de göra!»

Lyd alltid ditt förnuft, det skall dig alltid lära
Hur här du handla bör, så att du handlar rätt!
I glans och rikedom sätt ej din högsta ära!
Förakta ej den fattige på minsta sätt!
Nej, lyd förnuftet, som, om fattige och rike,
Till hvar och en så säger: *se, der är din like*

Good-Templar-Orden och — Krogen.

Allt, hvad som finnes man diskuterar

Och tänker, talar och skrifver om.

Och den, som tänker och reflekterar

Får snart på *nyheter* hjernan tom.

Men om för dagen

En nyhet brister,

Så är dock lagen

För publicister

Att fatta hoppet ifall det flytt,

Och ur det gamla frambringa nytt.

Om alkoholen man mycket skrifver,

Hur skadlig den för hvar menska är.

Och goda råd man hvarandra gifver

Att till densamma ej ha begär,

Och redan mången

Har dragit vapen

Att rädda fången

Ur dryckenskapen,

Och de slå sönder, i stridens ras,

Så ölbuteljer som bränvinsglas.

De kämpa tappert, de nyktra skaror,
Mot fiender utaf alla slag.

De blicka modigt mot alla faror

Och lugna bida de segerns dag,

Då de få hvila,

Som äro trötta

Och svärd och bila,

Af striden nötta,

Få kastas bort för att aldrig mer

Begagnas mot några fiender.

O, dessa krogar, de usla ställen

Der folk förgiftas med alkohol!

Der mödans söner i sena qvällen

Ses samla sig omkring hvar sin bål;

Och den till kanten

De fylla sedan,

Till sista slanten

Är gången redan,

Och sedan druckna de ragla hem,

Om ej polisen re'n tagit dem.

Hvad sorg när arbetarn söker krogen

Och dermed bringar sig sjelf i nöd,

Och hemma barnen och makan trogen

Förgäfves bedja om en bit bröd!

Af qval de qvida,

Och nöd dem krossar;

De hunger lida

När krögarn frossar

Och lever stort på den armes slant —

O, det är fasansfullt! -- Inte sant?

I krogens vännar, som Eder fröjda
Vid brännvinsflaskor och toddyglas,
Mig sägen om I ej ären böjda
Att slå alltsammans det der i kras?

Ty det ej döljes
Att dryckenskapen
I spåren följes
Af *galenskapen*

Och brott och laster och fattigdom —
Derför, I drinkare, vänden om!

I vandren framåt på lastens bana
Och denna bana är ej så lång.
Att målet hinnes i kunnen ana,
Ty Edert mål heter *undergång*.

Nu rusets nöjen
För Eder leka,
Och skämt och löjen
Ert öra smeka

Men der, vid målet för Eder färd
Skall ångern bränna, af nöden närd.

I viljen rusdryckens nöjen fånga,
Men dväljs väl nöjen bland alkohol?
Fins några nöjen i sprints ånga?
Är det ett nöje att ropa: »skål»?

Nej bättre nöjen
I skolen vinna,
Och skämt och löjen
I skolen finna

Om dryckesglaset I låten stå
Och innehället ej smaken på.

I klagen kanske att det är nöden,
Som drifvit Eder till superi?
Kanske en älskling har ryckts af döden
Och glaset därför Er tröst skall bli?

Kan ruset blifva
En tröst i nöden
Och återgifva
en vän från döden?

Kan ruset detta? — Jag svarar: *nej!*
Dess gift blott döfvar, men tröstar ej.

Flyn bort från krogen! Flyn undan alla!
Den bringar Eder blott sorg och ve.
Flyn bort från krogen och låt den falla,
Den länge nog spridt förbannelse!

Er samlen alla
Till våra leder!
Må ropet skalla:
Bryt krogen neder,

Och dryckenskapen ur landet drif
Och för ett dygdigt och nyktert lif!

O Svea, kläd dig i sorgedoket,
Förty du ligger i slafveri!
Du Sveas barn, kasta undan oket,
Ty annars blifver du aldrig fri!

Ty fast de rika
Och öfverheten
Alltjemt predika
Om nykterheten,

Så vilja krogen de likväl ha;
Ty den till staten drar pengarna.

Hvad är då krogen? — Jo lastens amma.
Den ammar äfvenså mycken nöd.
Hvem ammar brottet? — Jo, just densamma,
Den ammar, den ger det också stöd.

Den ammar nöden,
Den gräfver grafvar
Och gifver döden
Åt sina slafvar.

Det der blir lönen för tjenstenit
Och trogen dyrkan och trägen flit.

Men detta gift skall ej länge finnas,
Som bringar menniskor uppå fall;
En härlig seger rätt snart skall vinnas,
Då hvarje rusdryck fördrifvas skall;

Ty, som I veten,

Vi dragit vapen

För nykterheten

Mot dryckenskapen;

Ej längre gifva vi den pardon:

Vi skola drifva den härifrån.

Och då, när striden är slutad vorden
Och vi ha bortdrifvit fienden,
Då skall en himmel det bli på jorden;
Ty nyktra menskor befolka den.

Då läkas såren

I mångas hjertan,

Då torkas tåren,

Då stillas smärtan,

Och trogen maka så glädtigt ler,
Ty mannen går ej på krogen mer.

Stå upp, Good-Templare, upp till vapen
För att fördrifva vår fiende!

Stå fast i kampen mot dryckenskapen,
Och du skall röna välsignelse!

När slut är striden

Då fälles lanser,

Då vinnes friden

Och lagerkransen

Och segerkronan vid slutad stråt —

Derför, Good-Templare, *raskt framåt!*

Och upp! Guds Toppur: upp till vapen!
 För att fördriva alla fiender, som
 Stå fast i kampen mot friskheten!
 Och du skall ännu vinnas!
 När sluttar striden?
 Då faller jansons!
 Då vinnas striden!
 Och jansons!
 Och segerkransen vid slutet strids!
 Berör! Guds Toppur: vakt! Vinn!
 Och

Och upp! Guds Toppur: upp till vapen!
 För att fördriva alla fiender, som
 Stå fast i kampen mot friskheten!
 Och du skall ännu vinnas!
 När sluttar striden?
 Då faller jansons!
 Då vinnas striden!
 Och jansons!
 Och segerkransen vid slutet strids!
 Berör! Guds Toppur: vakt! Vinn!
 Och

Och upp! Guds Toppur: upp till vapen!
 För att fördriva alla fiender, som
 Stå fast i kampen mot friskheten!
 Och du skall ännu vinnas!
 När sluttar striden?
 Då faller jansons!
 Då vinnas striden!
 Och jansons!
 Och segerkransen vid slutet strids!
 Berör! Guds Toppur: vakt! Vinn!
 Och

1001847583

